

PRESUDA SUDA

25. listopada 1977.(*)

„Sustav selektivne distribucije”

U predmetu 26/76,

METRO SB-GROSSMÄRKTE GmbH & Co. KG, Schlüterstraße 3, Düsseldorf 4, koji zastupa odvjetnik von der Osten, iz odvjetničke komore Düsseldorfa, s izabranom adresom za dostavu u Luxembourg pri odvjetničkom uredu Roberta Eltera, 11 boulevard Royal,

tužitelj,

koji podupire

VERBAND DES SB-GROSSHANDELS E.V., Theaterstraße 8, Hannover 3, koji zastupa odvjetnik Bartholatus, iz odvjetničke komore Hamburga, s izabranom adresom za dostavu u Luxembourg pri odvjetničkom uredu Roberta Eltera, 11 boulevard Royal,

intervenijent,

protiv

KOMISIJE EUROPSKIH ZAJEDNICA, koju zastupa Dieter Oldekop, član njezine pravne službe, s izabranom adresom za dostavu u Luxembourg pri uredu Marija Cervina, zgrada Jean Monnet, Kirchberg,

tuženika,

koju podupire

SABA (Schwarzwälder Apparate-Bau-Anstalt August Schwer und Söhne), Villingen-Schwenningen, koju zastupa Christian Hootz iz odvjetničke komore Stuttgarta, s izabranom adresom za dostavu u Luxembourg pri odvjetničkom uredu Georges Reutera, 12 rue Notre Dame,

intervenijent,

povodom tužbe za poništenje Odluke Komisije Europskih zajednica od 15. prosinca 1975. o postupku na temelju članka 85. Ugovora o EEZ-u (IV/847 – SABA, SL L 28, 3.2.1976., str. 19.),

SUD,

u sastavu: H. Kutscher, predsjednik, M. Sørensen i G. Bosco (predsjednici vijeća), A. M. Donner, J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore, Lord Mackenzie Stuart, A. O'Keefe i A. Touffait, suci,

nezavisni odvjetnik: G. Reischl,

tajnik: A. Van Houtte,

donosi sljedeću

PRESUDU

- 1 U prvom dijelu tužbe koju je podnijelo poduzeće Metro SB-Großmärkte GmbH & Co. KG (dalje u tekstu: Metro), koja je zaprimljena u tajništvu Suda 11. ožujka 1976., zahtijeva se poništenje Odluke Komisije od 15. prosinca 1975. (SL L 28, 3.2.1976., str. 19.) o postupku na temelju članka 85. Ugovora u vezi sa sustavom selektivne distribucije koji je poduzeće Schwarzwaldler Apparate-Bau-Anstalt, August Schwer und Söhne GmbH (dalje u tekstu: SABA) uvelo za distribuciju svoje elektroničke opreme za tržište zabave na zajedničkom tržištu.

U drugom dijelu tužbe zahtijeva se poništenje odbijanja Komisije, sadržanog u dopisu od 14. siječnja 1976., da svoju odluku od 15. prosinca 1975. preispita kako bi uvažila ponovne prigovore tužitelja iako je on već iskoristio priliku da ih izrazi tijekom saslušanja stranaka i trećih osoba koje je prije donošenja osporavane odluke Komisija provela u skladu s člankom 19. Uredbe Vijeća br. 17 od 6. veljače 1962. i Uredbom Komisije br. 99/63 od 25. srpnja 1963.

U članku 1. te odluke priznaje se da Uvjeti prodaje za domaće tržište (inačica iz svibnja 1972.) koje je utvrdila SABA nisu obuhvaćeni zabranom iz članka 85. stavka 1. Ugovora, dok u članku 2. Komisija odlučuje da druge odredbe relevantnog sustava distribucije ispunjavaju uvjete za izuzeće na temelju članka 85. stavka 3.

- 2 Iako se tužbom zahtijeva poništenje pobijane odluke u cijelosti, razmatranjem tužbenih razloga zaključuje se da se u pitanje dovodi samo zakonitost članka 2. te odluke.

Dopuštenost

(a) Dopis od 14. siječnja 1976.

- 3 Komisija osporava dopuštenost tužbe u dijelu u kojem se odnosi na odbijanje izraženo u dopisu od 14. siječnja 1976.
- 4 Tim se odbijanjem odluka od 15. prosinca 1975. samo potvrđuje, a poništenje odbijanja ne bi se razlikovalo od poništenja odluke, tako da se u pogledu ovog drugog dijela tužba mora smatrati bespredmetnom i stoga nedopuštenom.

(b) Odluka od 15. prosinca 1975.

- 5 Društvo SABA, koje je u ovom sporu interveniralo u potporu zaključcima Komisije, smatra da je tužba nedopuštena zbog toga što se odluka koju Metro pobija, potonjeg ne tiče neposredno i osobno.
- 6 U drugom stavku članka 173. Ugovora navodi se: „Svaka fizička ili pravna osoba može [...] pokrenuti postupak protiv odluke koja joj je upućena ili protiv odluke koja je se, iako donesena u obliku uredbe ili odluke upućene drugoj osobi, neposredno i osobno tiče.”

Kako pobijana odluka nije upućena Metrou, treba ispitati tiče li ga se ta odluka neposredno i osobno.

- 7 Metro je poduzeće koje se bavi takozvanom samoposlužnom veleprodajom i ima oko 30 objekata u Saveznoj Republici Njemačkoj i u nekim drugim državama članicama.

Ovaj oblik distribucije, kojim se Metro tržišno natječe posebno sa specijaliziranim trgovcima na veliko, sastoji se od nabavljanja veleprodajnih zaliha širokog raspona prehrambenih proizvoda (prehrambeni odjel) i drugih proizvoda (neprehrambeni odjel) od proizvođača kako bi ih se preprodalo, posebno trgovcima na malo, koji će te proizvode dalje preprodati, ali također i komercijalnim ili industrijskim poduzećima ili malim poduzećima koja žele kupljenu robu upotrijebiti u komercijalne svrhe i, konačno, privatnim kupcima koji se nazivaju „institucionalni potrošači”, pri čemu treba napomenuti da je ova potonja praksa predmet spora između stranaka.

Metro ove proizvode distribuira putem takozvanog sustava „*cash and carry*” pri čemu kupci sami uzimaju robu u prodajnim prostorima u kojima je roba tako pohranjena da je kupci mogu lako sami uzeti, jednostavno je prezentirana i plaća se u gotovini, što rezultira nižim cijenama i omogućava zadovoljavajuće poslovanje s nižim profitnim maržama od onih kod tradicionalne veleprodaje.

Ovaj oblik prodaje obilježavaju posebne metode prodaje i vrsta kupaca kojima se trgovac na veliko obraća.

- 8 Kada je tužitelj uputio zahtjev SABA-i da ga prizna kao veletrgovca za distribuciju elektroničke opreme za tržište zabave, SABA je to odbila jer se tužitelj nije želio složiti s nizom uvjeta kojima SABA uvjetuje dodjeljivanje statusa SABA-inog veletrgovca, a koji prema mišljenju tužitelja nisu spojivi sa strukturom samoposlužne veleprodaje poput one kojom se bavi Metro.

Konkretni primjeri su zabrana veletrgovcima SABA-e da SABA-ine uređaje isporučuju profesionalnim krajnjim korisnicima, to jest prodavačima ili malim poduzećima koji se ne bave trgovinom elektroničkom robom nego kupljenu opremu koriste za komercijalne svrhe u okviru svog poslovanja, kao i zabrana prodaje „institucionalnim” potrošačima, te obveze koje se veletrgovcima nalažu na temelju sporazuma o suradnji sa SABA-om.

S druge strane, intervenijent SABA smatra da su ti uvjeti spojivi s poslovanjem Metroa te iznosi da je njegovo odbijanje imenovanja potonjeg veletrgovcem proisteklo iz prodajne politike Metroa, koja se sastoji u objedinjavanju uloga veletrgovca i trgovca na malo u jednu cjelinu, s čim se SABA ne može složiti radi strukture njezinog sustava distribucije

u kojem postoji jasna razlika između ovih dvaju poslovanja, što je prema mišljenju SABA-e u skladu sa zahtjevima zakonodavstva Savezne Republike Njemačke.

9 Kako je tuženik odbio tužiteljev zahtjev za imenovanje, potonji je 7. i 9. studenoga 1973. u skladu s člankom 3. stavkom 2. točkom (b) Uredbe br. 17. uputio Komisiji zahtjev za utvrđivanje da je sustav distribucije koji je uspostavila SABA protivan člancima 85. i 86. Ugovora i da od SABA-e treba zahtijevati ukidanje tog sustava.

10 Sa svoje strane, kako bi dobila negativno rješenje u smislu članka 2. Uredbe br. 17 ili utvrđenje u skladu s člankom 6. Uredbe br. 17 i člankom 85. stavkom 3. Ugovora da se članak 85. stavak 1. ne primjenjuje, SABA je 1962., 1963., 1969. i 1972. obavijestila Komisiju o svojim uvjetima prodaje na domaćem tržištu, o sporazumima o isključivoj distribuciji sklopljenim s poduzećima s poslovnim nastanom u drugim državama članicama, o „sporazumima o distribuciji” koje SABA-ine distributeri, veletrgovci i trgovci na malo u Saveznoj Republici Njemačkoj moraju potpisati kao i o sporazumima za SABA-ine veletrgovce u EEZ-u i SABA-ine specijalizirane trgovce na malo.

SABA je također 22. srpnja 1974., nakon što je Metro podnio pritužbu, dostavila model ugovora o suradnji koji njezini ovlašteni veletrgovci moraju potpisati.

11 Kako je smatrala da Metro može imati legitiman interes za moguće utvrđenje da je došlo do povrede, Komisija je ispitala navode i Metroa i SABA-e.

Iako je ranije obavijestila Metro kako smatra da ne može odlučiti u njegovu korist u pogledu pritužbe, pozivajući ga teleksom od 6. prosinca 1974., u skladu s člankom 6. Uredbe br. 99/63, da dostavi svoje primjedbe, Komisija je djelomično promijenila svoj stav nakon što je tužitelj podnio te primjedbe i nakon što ga je saslušala te zatražila od SABA-e da ukine obveze koje je naložila veletrgovcima, između ostalog, zabranu prodaje profesionalnim krajnjim korisnicima.

Nakon što je SABA, između ostalih, prihvatila i ovu izmjenu, Komisija je donijela pobijanu odluku, kojom se ipak prihvaća određeni broj aspekata sustava distribucije koje je tužitelj osporavao tijekom upravnog postupka.

12 Kako je smatrao da je tako odobreni sustav distribucije zadržao elemente kojima se nezakonito sprječava njegovo imenovanje veletrgovcem SABA-e, Metro je podnio ovu tužbu.

13 Iz gore navedenih činjenica proizlazi da je pobijana odluka bila donesena posebno kao rezultat pritužbe Metroa te da se odnosi na odredbe SABA-inog sustava distribucije na koje se SABA pozivala i dalje se poziva protiv Metroa kako bi opravdala svoje odbijanje prodaje Metrou ili njegovog imenovanja njezinim veletrgovcem, a koje je tužitelj zbog toga pobijao u svojoj pritužbi.

U interesu je dobrog sudovanja i pravilne primjene članaka 85. i 86. da fizičke ili pravne osobe koje u skladu s člankom 3. stavkom 2. točkom (b) Uredbe br. 17 imaju pravo od Komisije zatražiti utvrđivanje povrede članka 85. i 86. mogu, ako njihov zahtjev nije bio u cijelosti ili djelomično ispunjen, pokrenuti postupak kako bi zaštitile svoje legitimne interese.

U tim okolnostima mora se smatrati da se pobijana odluka, u smislu drugog stavka članka 173., tužitelja tiče neposredno i osobno, te je stoga tužba dopuštena.

Meritum

- 14 Tužitelj smatra da su time što je Komisija donijela spornu odluku povrijeđeni kako članak 85. stavak 3. Ugovora, utvrđenjem da se zabrana iz članka 85. stavka 1. ne primjenjuje kada uvjeti za takvo utvrđenje nisu ispunjeni, tako i članak 86. Ugovora, odobravanjem zlouporabe vladajućeg položaja.
- 15 Članak 86. Ugovora primjenjuje se samo ako SABA ima vladajući položaj pa ponajprije treba razmotriti je li tome tako.

I. – Postojanje vladajućeg položaja

- 16 U potporu svojoj tvrdnji da SABA u Saveznoj Republici Njemačkoj ima vladajući položaj na tržištu elektroničke opreme namijenjene za zabavu, tužitelj navodi da u Njemačkoj postoji deset poduzeća koja se aktivno bave proizvodnjom takve elektroničke opreme, od kojih šest upravlja udjelima koji zajedno čine veći dio tržišta, a među njima je SABA koja s dnevnom proizvodnjom od 1000 prijavnika ima iznadprosječni udio na tržištu televizijskih prijavnika u boji.

Tužitelj dodaje da potrošači traže opremu društva SABA zbog njezine visoke kakvoće unatoč tome što je skupa, tako da svi distributeri u svojoj ponudi proizvoda moraju imati opremu društva SABA ili će biti u nepovoljnom konkurentnom položaju.

- 17 Dokazi koje je podnijela Komisija, a koje tužitelj ne osporava, pokazuju da na tržištu elektroničke opreme za zabavu postoji 26 njemačkih proizvođača od kojih osam, uključujući SABA-u, kontrolira oko 90 % tržišta, s tim da je udio SABA-e između 5 i 10 %.

Što se tiče posebno televizijskih prijavnika i dnevne proizvodnje tih prijavnika na koju se poziva tužitelj u potporu svojim tvrdnjama, podaci koje je dala Komisija za 1975. godinu i koje je tužitelj prihvatio kao reprezentativne, pokazuju da 91 % njemačkog tržišta drži osam proizvođača, od kojih jedan ima udio veći od 25 %, tri imaju udjele veće od 10 %, dok četiri preostala, uključujući SABA-u, imaju tržišne udjele od 6 ili 7 %.

Ovi podaci pokazuju da je udio SABA-e na tržištu relativno skroman, čak i kada bi se relevantnim tržištem – iako se to ne tvrdi, a još manje dokazuje – smatralo tržište televizijskih prijavnika u boji, a ne općenito tržište elektroničke opreme za zabavu.

Iako udio na tržištu koji ima neko poduzeće nije nužno jedino mjerilo za postojanje vladajućeg položaja, ipak je primjereno zaključiti da na tržištu visokotehnoloških proizvoda za koje većina potrošača ima dojam da su lako zamjenjivi, tako značajni tržišni udjeli kakve ima SABA isključuju postojanje vladajućeg položaja, osim u izuzetnim okolnostima.

Ovo stajalište potkrepljuje činjenica da između proizvođača postoji snažno tržišno natjecanje.

Činjenica da bi kvaliteta predmetnog proizvoda trebala potaknuti distributere da ga uključe u svoju ponudu, sama po sebi nije čimbenik koji bi proizvođaču omogućio da posluje u nekom većem opsegu a da ne mora uvažavati stav svojih konkurenata i, posljedično, da si osigura vladajući položaj; prije bi se moglo reći da ona predstavlja jedan od načina tržišnog natjecanja.

Isto se odnosi i na činjenicu na koju se pozivaju tužitelj i intervenijent, Verband des Selbstbedienungs-Großhandels (dalje u tekstu: SB-Verband), a to je da su i drugi proizvođači elektroničke opreme za tržište zabave usvojili ili se pripremaju usvojiti sustave selektivne distribucije slične onima koje je Komisija odobrila u osporavanoj odluci.

Tu činjenicu moglo bi se eventualno uzeti u obzir pri ocjenjivanju je li pobijani sustav u skladu s člankom 85. Ugovora, ali u okolnostima predmetnog slučaja ona ne može imati učinak da na relevantnom tržištu položaj SABA-e pretvori u vladajući položaj.

- 18 Kako SABA nema vladajući položaj u smislu članka 86. Ugovora o EEZ-u, ta se odredba na nju ne primjenjuje, tako da se tužba u mjeri u kojoj se temelji na kršenju te odredbe mora odbiti.

II. – Primjena članka 85.

- 19 Tužitelj smatra da članak 2. pobijane odluke predstavlja zlouporabu ovlasti utoliko što Komisija nije prepoznala da je „ono što je zaštićeno na temelju članka 85. (odnosno) sloboda tržišnog natjecanja u korist potrošača, a ne podudarni interesi proizvođača i određene skupine trgovaca koji žele osigurati prodajne cijene koje smatraju zadovoljavajućima”.

Osim toga, tužitelj ističe da je Komisija, i kada bi se smatralo da se na temelju članka 85. stavka 3. može odobriti izuzeće od zabrane u vezi sa spornim sustavom distribucije, tu odredbu pogrešno primijenila dodjeljujući izuzeće u pogledu onih ograničenja tržišnog natjecanja koja nisu neophodna za postizanje ciljeva poboljšanja proizvodnje ili distribucije robe ili promicanja tehničkog ili gospodarskog napretka i koja dovode do ukidanja tržišnog natjecanja samoposlužnih veleprodajnih subjekata.

A – Zlouporaba ovlasti

- 20 Zahtjev iz članaka 3. i 85. Ugovora o EEZ-u da se tržišno natjecanje ne smije narušavati podrazumijeva postojanje funkcionalnog tržišnog natjecanja, to jest razine tržišnog natjecanja potrebne za osiguravanje poštovanja osnovnih zahtjeva i postizanje ciljeva Ugovora, što se posebno odnosi na stvaranje jedinstvenog tržišta na kojem se postižu uvjeti slični onima na domaćem tržištu.

U skladu s tim zahtjevom, priroda i intenzitet tržišnog natjecanja mogu varirati u mjeri koju određuju predmetni proizvodi ili usluge kao i gospodarska struktura odgovarajućih sektora tržišta.

U sektoru koji obuhvaća proizvodnju visokokvalitetnih i tehnički razvijenih trajnih potrošačkih dobara, u kojem razmjerno mali broj velikih i srednjih proizvođača nudi raznolik raspon artikala koji su lako zamjenjivi, ili ih potrošači mogu smatrati takvima,

struktura tržišta ne sprečava postojanje raznovrsnih kanala distribucije prilagođenih posebnim osobinama različitih proizvođača i zahtjevima različitih kategorija potrošača.

U vezi s tim Komisija je utemeljeno utvrdila da sustavi selektivne distribucije predstavljaju jedan od aspekata tržišnog natjecanja koji je u skladu s člankom 85. stavkom 1., pod uvjetom da se preprodavači biraju na temelju objektivnih mjerila kvalitativne prirode u pogledu stručne kvalifikacije prodavatelja i njegovog osoblja i primjerenosti njegovih prodajnih prostora te da su ti uvjeti utvrđeni ujednačeno za sve potencijalne preprodavače i da se ne primjenjuju na diskriminirajući način.

- 21 Točno je da se kod ovakvih sustava distribucije cjenovno tržišno natjecanje općenito ne naglašava ni kao isključivi pa čak ni kao glavni čimbenik.

Tome je posebno tako kada, kao u ovom predmetu, pristup distribucijskoj mreži podliježe uvjetima koji prelaze zahtjeve primjerene distribucije proizvoda.

Međutim, iako je cjenovno tržišno natjecanje toliko važno da se ne može nikad isključiti, ono ne predstavlja jedini učinkoviti oblik tržišnog natjecanja ni takav oblik kojem se u svim okolnostima mora dati apsolutni prioritet.

Ovlasti dodijeljene Komisiji na temelju članka 85. stavka 3. pokazuju da se zahtjevi u pogledu održavanja funkcionalnog tržišnog natjecanja mogu uskladiti sa zaštitom ciljeva drukčije prirode i da su u tu svrhu neka ograničenja tržišnog natjecanja dopuštena, pod uvjetom da su ona bitna za postizanje tih ciljeva i da ne rezultiraju ukidanjem tržišnog natjecanja na znatnom dijelu zajedničkog tržišta.

Kad se radi o specijaliziranim veletrgovcima i trgovcima na malo, želja za održavanjem određene razine cijene, koja odgovara želji da se u interesu potrošača očuva mogućnost trajnog postojanja ovog kanala distribucije zajedno s novim metodama distribucije koje se temelje na drukčijoj vrsti politike tržišnog natjecanja, predstavlja jedan od ciljeva čije je ostvarenje moguće bez nužnog potpadanja pod zabranu iz članka 85. stavka 1., a ako je i obuhvaćen tom odredbom, bilo u cijelosti ili djelomično, ispunjava uvjete iz članka 85. stavka 3.

Ovaj je argument tim snažniji ako se uz to takvim uvjetima pridonosi jačanju tržišnog natjecanja u mjeri u kojoj se ono odnosi na druge elemente a ne na cijene.

- 22 Iako podaci o postojanju cjenovnog tržišnog natjecanja između SABA-inih distributera, koje su dostavile obje strane, u konačnici pokazuju da je struktura cijena donekle kruta, na temelju njih se ne može zaključiti da je tržišno natjecanje na tržištu elektroničke opreme za zabavu bilo ograničeno ili isključeno, posebno imajući na umu istovremeno postojanje tržišnog natjecanja između različitih proizvoda iste robne marke (tržišno natjecanje unutar robne marke) i postojanje učinkovitog tržišnog natjecanja između različitih robnih marki.

Ipak, Komisija mora osigurati da ova strukturna krutost ne postane još jača, što bi se moglo dogoditi kada bi došlo do porasta broja mreža selektivne distribucije za prodaju istog proizvoda.

Kako je Komisija odobrila traženo izuzeće samo za razdoblje koje istječe 21. srpnja 1980., ona zadržava mogućnost da u razumnom roku preispita posljedice ovog aspekta svoje odluke.

U tim se okolnostima tužbeni razlog koji se temelji na postojanju zlouporabe ovlasti mora odbiti.

B – Primjena članka 85. stavka 3.

23 U ovom pogledu tužitelj svoje pritužbe temelji u osnovi na sljedeće četiri točke:

(a) obveza SABA-inih distributera, kako trgovaca na veliko tako i trgovaca na malo, da osiguraju da su preprodavači koje oni snabdijevaju SABA-inom opremom ovlaštteni distributeri te da u tom smislu provode određeni broj provjera;

(b) zabrana SABA-inim veletrgovcima u Saveznoj Republici Njemačkoj da snabdijevaju takozvane „institucionalne” potrošače;

(c) obveza takvih veletrgovaca da pri snabdijevanju takozvanih „profesionalnih” krajnjih korisnika osiguraju da kupljenu opremu upotrebljavaju samo za takve namjene koje promiču učinkovitost poslovanja, pri čemu se isključuje svaka privatna upotreba;

(d) obveza veletrgovaca da sudjeluju u razvoju SABA-ine mreže sklapanjem sporazuma sa SABA-om o procjenama šestomjesečne dobave.

Tužitelj navodi da ti čimbenici predstavljaju ograničenja tržišnog natjecanja u vezi s kojima je Komisija odobrila izuzeće iz članka 85. stavka 3. iako takva ograničenja u ovom slučaju nisu nužna za postizanje ciljeva te odredbe i, osim toga, ugrožavaju postojanje drugih kanala distribucije koji se temelje na drukčijoj politici tržišnog natjecanja, kao što je samoposlužna veleprodaja.

24 Prije započinjanja razmatranja tih pritužbi valja napomenuti da, prema mišljenju Komisije, iako je u vezi s odredbama o sustavu selektivne distribucije iz točke 2. pobijane odluke u cjelini odobreno izuzeće u skladu s člankom 85. stavkom 3., to ipak ne znači da je svaki element tog sustava nespojiv sa zabranom iz članka 85. stavka 1.

Upravo suprotno, i iz obrazloženja pobijane odluke i iz daljnjih informacija danih tijekom usmenog postupka proizlazi da samo neki od tih elemenata predstavljaju ograničenja tržišnog natjecanja za koje je bilo potrebno odobravanje izuzeća.

Tuženik smatra da sljedeći elementi ne predstavljaju ograničenja tržišnog natjecanja: (a) uvjeti za imenovanje distributera koji se odnose na stručne kvalifikacije distributera, stručna znanja prodajnog osoblja, sudjelovanje SABA-inih veletrgovaca u stvaranju distribucijske mreže i sustava servisa te na primjerenost prodajnih prostora (točka 28. odluke) i (b) zabrana snabdijevanja takozvanih „institucionalnih” potrošača (točka 34. odluke).

S druge strane, za sljedeće elemente se navodi da su obuhvaćeni zabranom iz članka 85. stavka 1., ali da ispunjavaju uvjete za izuzeće: obveza distributera da provjeravaju jesu li preprodavači koje oni opskrbljuju ovlaštteni od strane SABA-e i obveza vođenja

evidencije koja sadrži serijske brojeve prodanih artikala i imena kupaca ((točka 11. podtočke (b) i (c) i točka 29. odluke)), zajedno s obvezama koje proizlaze iz sporazuma o suradnji (točka 29. odluke).

- 25 Potrebno je razmotriti je li Komisija sve elemente koje tužitelj pobija pravilno razvrstala u odnosu na primjenjivost ili neprimjenjivost zabrane iz članka 85. stavka 1. i, ako su obuhvaćeni tom zabranom, predstavlja li njihovo izuzeće koje je Komisija odobrila u skladu s člankom 85. stavkom 3. pravilnu primjenu te odredbe.

(1) *Obveza SABA-inih distributera da za namjene preprodaje opskrbljuju samo ovlaštene trgovce na veliko ili trgovce na malo*

- 26 Tužitelj tvrdi da obveza veletrgovaca da prije isporuke zaliha preprodavaču osobno provjere je li potonji uistinu ovlašteni SABA-in prodavatelj, posebno unošenjem u evidenciju i strogom provjerom brojeva svih isporučenih SABA-inih artikala zajedno s datumom prodaje i imenom kupca, premašuje ono što je nužno kako bi se održala selektivna mreža i predstavlja obvezu koja nije spojiva sa strukturom samoposlužne veleprodaje.

- 27 Kako bi bio učinkovit, svaki sustav prodaje koji se temelji na izboru prodajnih mjesta nužno uključuje obvezu veletrgovaca koji čine dio mreže da opskrbljuju samo ovlaštene preprodavače pa stoga i pravo predmetnog proizvođača da provjerava je li ta obveza ispunjena.

Ako obveze u vezi s takvim zaštitama ne prelaze cilj koji se želi postići, one same po sebi ne predstavljaju ograničenje tržišnog natjecanja nego dopunjavaju glavnu obvezu i doprinose njezinom ispunjavanju.

Komisija je smatrala da te obveze koje proizlaze iz sporazuma ne prelaze ono što je potrebno za odgovarajući nadzor i da predstavljaju uobičajenu dužnost veletrgovaca, budući da u slučaju trajnih potrošačkih dobara identifikacija trgovaca na malo kojima se roba isporučuje i isporučene robe predstavlja uobičajeni zahtjev u okviru obavljanja djelatnosti veleprodaje.

Prema tome, budući da takve obveze nadzora, u mjeri u kojoj su namijenjene za osiguravanje poštovanja uvjeta imenovanja što se tiče mjerila koja se odnose na stručne kvalifikacije, ne prelaze ono što je potrebno za postizanje njihovog cilja, one ne ulaze u područje primjene članka 85. stavka 1. dok, u mjeri u kojoj jamče ispunjavanje strožih obveza, ulaze u okvir zabrane iz članka 85. stavka 1., osim ako su zajedno s glavnom obvezom s kojom su povezane izuzete, ako je primjereno, u skladu s člankom 85. stavkom 3.

Stoga odgovor na pitanje jesu li gore navedene obveze u skladu s Ugovorom ovisi o ocjeni drugih elemenata koje tužitelj osporava.

(2) *Zabrana neposredne opskrbe institucionalnih potrošača*

- 28 Dok je Komisija od SABA-e zahtijevala da se suzdrži od toga da veletrgovcima nametne zabrane opskrbljivanja profesionalnih krajnjih korisnika, istom je poduzeću dopustila

zadržavanje zabrane opskrbljivanja privatnih kupaca, uključujući velike „institucionalne” potrošače kao što su škole, bolnice, vojne ustanove, upravne ustanove i drugi slični kupci.

Komisija je smatrala da, osim činjenice da je to ograničenje djelatnosti veletrgovaca u skladu sa zahtjevima njemačkog zakonodavstva, ono ne predstavlja ograničenje tržišnog natjecanja u smislu članka 85. stavka 1. Ugovora zbog toga što odgovara razdvajanju funkcija trgovaca na veliko i trgovaca na malo i zbog toga što bi u slučaju nepostojanja takvog razdvajanja veletrgovci imali neutemeljenu konkurentsku prednost nad trgovcima na malo, što, budući da to ne bi odgovaralo pruženim uslugama, ne bi bilo zaštićeno na temelju članka 85.

- 29 Utvrđeno je da je više država članica donijelo propise koji podrazumijevaju obveze i troškove, posebno u području socijalne sigurnosti i poreza, koji su različiti za maloprodaju i za veleprodaju, tako da bi došlo do narušavanja tržišnog natjecanja kada bi veletrgovci, čiji su troškovi općenito razmjerno niži upravo zbog faze prodaje u kojoj oni posluju, konkurirali trgovcima na malo u fazi maloprodaje, posebno što se tiče opskrbljivanja privatnih kupaca.

Komisija nije povrijedila članak 85. stavak 1. time što je smatrala da je ovo razdvajanje funkcija u načelu u skladu sa zahtjevom da ne smije doći do narušavanja tržišnog natjecanja.

Uostalom, tužitelj ovo stajalište ne osporava nego, štoviše, navodi da je organizacija njegovog sustava prodaje takva da poštuje to razlikovanje, ali istovremeno tvrdi da je neposredna opskrba velikih, takozvanih „institucionalnih” potrošača jedna od funkcija veletrgovca.

U vezi s tim poziva se na tekst članka 2. stavka 2. Direktive Vijeća od 25. veljače 1964. o postizanju slobode poslovnog nastana i slobode pružanja usluga u pogledu djelatnosti veleprodaje, koji glasi: „za potrebe ove direktive, ‚djelatnosti veleprodaje’ znači djelatnosti koje obavlja bilo koja fizička osoba ili trgovačko društvo ili poduzeće, koji uobičajeno i trgovinskom transakcijom kupuju robu u svoje ime i za svoj račun i takvu robu preprodaje drugim trgovcima na veliko ili na malo, ili prerađivačima, ili profesionalnim, trgovačkim ili velikim korisnicima”. [neslužbeni prijevod]

- 30 Ova direktiva daje definiciju funkcije veletrgovaca za potrebe primjene pravila Ugovora o slobodi poslovnog nastana i slobodi pružanja usluga, ali ne može se smatrati da je njezina svrha rješavanje pitanja tržišnog natjecanja iz članka 85.

Iako brojne proizvode, kao što su prehrambeni proizvodi, određeni privatni kupci, poput institucija, kupuju u velikim količinama, njihova institucionalna priroda ne podrazumijeva da imaju status velikih kupaca za sve vrste proizvoda.

Time što je smatrala da u pogledu proizvoda koje proizvodi SABA nije bilo potrebno razlikovati između različitih vrsta neprofesionalnih krajnjih korisnika, Komisija nije prekoračila svoju diskrecijsku ovlast u tom području.

Ovaj zaključak dodatno potvrđuje činjenica da je u svakom slučaju na tužitelju da dokaže da mu se na tržištu elektroničke opreme za zabavu obraćaju, ili su mu se obraćali, za velike isporuke, privatni potrošači koji nisu profesionalni krajnji korisnici nego su

institucionalni kupci, ali da on u tom smislu nije dao nikakav dokaz u potporu svojih navoda.

(3) *Obveza veletrgovaca da pri snabdijevanju profesionalnih krajnjih korisnika osiguraju da će se kupljena SABA-ina oprema upotrebljavati samo za profesionalne namjene*

31 Točka 15. pobijane odluke glasi: „Na temelju sporazuma o distribuciji za SABA-ine veletrgovce (klauzula 2. stavak 2.), SABA-ini veletrgovci u Saveznoj Republici Njemačkoj također imaju obvezu suzdržati se od toga da potrošače u Saveznoj Republici, uključujući zapadni Berlin, opskrbljuju SABA-inim proizvodima, osim ako potrošač

– može dokazati da se bavi trgovinom;

– upotrebljava SABA-ine proizvode samo za takve komercijalne namjene koje promiču učinkovitost poslovanja;

– potpiše izjavu koju je sastavila SABA, kako bi se osiguralo da proizvode uistinu koristi na taj način te u kojoj se navodi komercijalna namjena na način koji se može objektivno provjeriti i kojom se zabranjuje bilo kakva druga upotreba ili preprodaja”. [neslužbeni prijevod]

32 Iz tih razmatranja proizlazi da je tijekom upravne faze spora Komisija priznala, u skladu s argumentom Metroa, da zabrana SABA-inim veletrgovcima da prodaju trgovcima na malo koji se ne bave prodajom elektroničke opreme za zabavu nego SABA-inu opremu žele kupiti kako bi je u svom poduzeću koristili za profesionalne namjene, nije bila u skladu s člankom 85. stavkom 1. i nije ispunjavala uvjete za izuzeće u skladu s člankom 85. stavkom 3.

Ovo uklanjanje nepravilnog ograničenja tržišnog natjecanja mora se, međutim, uskladiti s poštovanjem zabrane veletrgovcima da opskrbljuju kupce za njihove privatne potrebe.

Dakle, proizvođač može na odgovarajući način provjeriti poštovanje ove obveze, koja je potrebna za održavanje strukture njegovog dvostupanjskog sustava prodaje, jer inače od svojih ovlaštenih trgovaca na malo ne bi mogao zahtijevati pružanje usluga potrebnih za učinkovito funkcioniranje sustava selektivne distribucije.

Tužitelj izjavljuje, ali bez predočavanja bilo kakvog uvjerljivog dokaza, da su obveze u vezi s provjerama koje se zahtijevaju na temelju sporazuma o suradnji, nespojive sa zahtjevima samoposlužne veleprodaje i da time doprinose ukidanju tog oblika tržišnog natjecanja.

33 Prema podacima koje je dao sam tužitelj, poslovanje samoposlužne veleprodaje temelji se na činjenici da je pristup prodajnom prostoru rezerviran isključivo za one koji imaju osobnu karticu kupca, što omogućava ne samo utvrđivanje imena kupca nego također i provjeru je li vlasnik kartice fizička ili pravna osoba koja vodi komercijalno, obrtničko ili industrijsko poduzeće.

Osim toga, kako bi se poštovalo njemačko zakonodavstvo, u svakom slučaju u „ne-prehrambenom” odjelu, prije izdavanja robe obavlja se provjera kako bi se utvrdilo je li ta

roba kupljena bilo za preprodaju bilo za profesionalnu namjenu u poduzeću kupca, a ne za njegove privatne potrebe.

Provjera koja se zahtijeva na temelju ugovora o suradnji u osnovi ima isti opseg, osim što se ugovorom veletrgovac još obvezuje da od kupca traži potpisivanje izjave da je kupnja namijenjena za profesionalne namjene.

U tim okolnostima taj se dodatni zahtjev ne čini neutemeljenim ili takvim da predstavlja ozbiljnu prepreku koja je nespojiva sa samom prirodom samoposlužne veleprodaje, kada se uzmu u obzir mogućnosti zlouporabe koje proizlaze iz proširenja mogućnosti prodaje u svrhe koje nisu preprodaja.

Ovo stajalište potkrepljuje činjenica da se na temelju nametnute obveze ne zahtijeva osobna provjera ispunjavaju li kupci obveze koje su preuzeli.

(4) Obveza veletrgovaca da sudjeluju u razvoju SABA-ine distribucijske mreže potpisivanjem ugovora o suradnji

34 U skladu s točkom 9. odluke, imenovanje ovlaštenim SABA-inim veletrgovcem u Saveznoj Republici Njemačkoj ili u zapadnom Berlinu podliježe sljedećim uvjetima: „SABA je obavijestila Komisiju da je u načelu spremna opskrbljivati bilo kojeg veletrgovca u Saveznoj Republici Njemačkoj ili u zapadnom Berlinu, koji

(a) ima specijaliziranu prodavaonicu, tj. prodavaonicu u kojoj se više od 50 % prometa odnosi na prodaju radio prijamnika, televizijskih prijamnika, magnetofona ili druge elektroničke opreme, ili

koji ima odjel specijaliziran za veleprodaju radio prijamnika, televizijskih prijamnika i magnetofona, čiji je promet usporediv s prometom veletrgovca specijaliziranog za elektroničku opremu za zabavu;

(b) sudjeluje u stvaranju i jačanju SABA-ine prodajne mreže;

(c) sudjeluje u sustavu SABA-inih servisa i, posebno, ima kvalificirano osoblje koje kupcima može davati odgovarajuće savjete i obavljati tehničko servisiranje;

(d) potpiše SABA-in sporazum o suradnji;

(e) potpiše SABA-ine sporazume i poštuje odredbe sporazuma o distribuciji za njihovo područje”.

35 Tužitelj smatra da obveze navedene u točkama (a) (u vezi sa specijaliziranom prodavaonicom ili odjelom), (b) (jačanje SABA-ine mreže) i (d) (sporazumi o suradnji) predstavljaju ograničenja tržišnog natjecanja koja su zabranjena na temelju članka 85. stavka 1. te da Komisija nije bila ovlaštena za odobravanje izuzeća na temelju članka 85. stavka 3. jer za takvo izuzeće nisu bili ispunjeni uvjeti.

(a) Obveza uspostavljanja specijaliziranog odjela čiji je promet usporediv s prometom specijaliziranog veletrgovca

- 36 Iako ovaj dvostruki uvjet nije izrijekom naveden u tekstu različitih sporazuma dostavljenih Sudu (sporazum za SABA-ine veletrgovce u EEZ-u [EWG-Verpflichtungsschein SABA-Großhändler]; sporazum o distribuciji za SABA-ine veletrgovce u Njemačkoj [Verpflichtungsschein Vertriebsbindung SABA-Großhändler Deutschland]; sporazum za SABA-ine specijalizirane trgovce na malo u EEZ-u [EWG-Verpflichtungsschein SABA-Facheinzelhändler]; i sporazum o suradnji [Kooperationsvertrag]), jasno je da je on bio formuliran tijekom razdoblja u kojem se ispitivala pritužba Metroa, posebno u dopisu SABA-e od 20. veljače 1975. o čijem je sadržaju tužitelj bio obaviješten 5. ožujka 1975.

Iz navedenog slijedi da je to uvjet koji se za imenovanje ovlaštenim SABA-inim distributerom postavlja u slučaju veletrgovaca koji nisu specijalizirani za područje elektroničke opreme te čini dio općeg sustava distribucije koji je odobrila Komisija.

Stoga je potrebno ispitati opseg tog uvjeta u odnosu na stavak 1. i stavak 3. članka 85.

- 37 Obveza nespecijaliziranih veletrgovaca da otvore poseban odjel za elektroničku opremu za domaće tržište zabave ima za cilj osiguravanje prodaje predmetnih proizvoda pod odgovarajućim uvjetima i stoga ne predstavlja ograničenje tržišnog natjecanja u smislu članka 85. stavka 1.

S druge strane, zahtjev koji se odnosi na postizanje prometa usporedivog s prometom specijaliziranog veletrgovca prelazi stroge kvalitativne zahtjeve svojstvene sustavu selektivne distribucije te se stoga mora ocijeniti u kontekstu članka 85. stavka 3.

- 38 Međutim, ta je obveza u ovom slučaju povezana s obvezom postizanja odgovarajućeg prometa koja se ponavlja u sporazumima o suradnji, tako da se mora razmatrati u vezi s navedenim sporazumima.

(b) Obveze navedene u točkama (b) (sudjelovanje u jačanju prodajne mreže) i (d) (potpisivanje sporazuma o suradnji)

- 39 Obveze navedene u točki (b), to jest sudjelovanje u stvaranju i jačanju prodajne mreže, i u točki (d), to jest potpisivanje sporazuma o suradnji na temelju kojih se veletrgovci obvezuju da će ostvariti promet koji SABA smatra primjerenim i koji uključuju ugovore o šestomjesečnoj opskrbi te obveze koje se odnose na zalihe, prelaze kako uobičajene obveze uključene u vođenje veleprodajnog poslovanja tako i zahtjeve sustava selektivne distribucije koji se temelje na kvalitativnim mjerilima.

Ove obveze čvrsto povezuju ovlaštene distributere sa SABA-om i mogu uzrokovati isključenje onih poduzeća koja, iako ispunjavaju kvalitativne uvjete za imenovanje ovlaštenima, ne mogu ili ne žele prihvatiti takve obveze, zbog čega posredno dolazi do ograničenja broja i uspostavljanja prodajnih mjesta.

Dakle, mogu se izuzeti od zabrane iz članka 85. stavka 1. samo ako su ispunjeni uvjeti iz članka 85. stavka 3.

- 40 Međutim, Komisija smatra (točka 28. odluke) da obveza veletrgovaca da sudjeluju „u stvaranju distribucijske mreže” ne predstavlja ograničenje tržišnog natjecanja obuhvaćeno područjem primjene članka 85. stavka 1.

Pri ovoj ocjeni nije pravilno shvaćeno područje primjene te odredbe, budući da uloga veletrgovca nije promicanje proizvoda određenog proizvođača, nego opskrbljivanje trgovaca na malo zalihama dobivenim na temelju tržišnog natjecanja između proizvođača, tako da obveze preuzete od strane veletrgovca koje ograničavaju njegovu slobodu u ovom pogledu, predstavljaju ograničenja tržišnog natjecanja.

Međutim, ovom pogrešnom ocjenom pobijana odluka nije dovedena u pitanje, budući da proizlazi da je obveza sudjelovanja u stvaranju SABA-ine distribucijske mreže u stvari povezana s obvezama navedenim u sporazumu o suradnji, za koje je Komisija smatrala da predstavljaju ograničenje tržišnog natjecanja koje je dopušteno samo na temelju članka 85. stavka 3.

Stoga treba ispitati jesu li ti uvjeti ispunjeni.

41 „Sporazumom o suradnji” koji se sklapa između SABA-e i veletrgovca, predviđa se sljedeće:

1. opće obveze SABA-e (rasprave sa skupinama SABA-inih veletrgovaca o pitanjima koja se odnose na dvostrane komercijalne odnose, tehničke informacije i financijsku suradnju),
2. konkretnije usluge koje pruža SABA (suradnja pri oglašavanju, povrat troškova za servisiranje u okviru jamstva);
3. odredbe kojima se navode obveze objiju strana u vezi s ugovorima o opskrbi.

Sporazumom o suradnji od SABA-inih veletrgovaca se također zahtijeva da sa SABA-om sklope ugovore o opskrbi najmanje šest mjeseci unaprijed za količinu proizvoda kojom se uzima u obzir mogući rast domaćeg tržišta elektroničke opreme za zabavu kako je primjereno za obje strane, a u njemu se također navode obveze u vezi s održavanjem zaliha.

Osim toga, SABA-ini veletrgovci obvezuju se da će postići „odgovarajući” promet (ein Angemessener Umsatz) SABA-inim proizvodima.

Sa svoje strane, SABA se obvezuje veletrgovcima platiti godišnju premiju koja se izračunava na neto fakturiranu vrijednost, u iznosu koji varira između 0 % i 2 %, ovisno o stupnju ispunjavanja obveza iz ugovora o opskrbi.

Dodjeljivanje ove „premije” se osim toga kombinira s godišnjom premijom za obujam narudžbi, koja se dodjeljuje za isporuke od 100 % ili više od 95 % planiranih isporuka koje je SABA unaprijed procijenila, pod uvjetom da je ispunjen ugovor o opskrbi koji se temelji na takvim procjenama.

42 Člankom 85. stavkom 3. odobravaju se izuzeća od zabrane iz članka 85. stavka 1. pod sljedećim uvjetima: (i.) sporazum mora doprinositi poboljšanju proizvodnje ili distribucije robe ili promicanju tehničkog ili gospodarskog napretka, (ii.) potrošačima mora omogućiti pravedan udio u koristi koja iz njega proizlazi, (iii.) ne smije nametati ograničenja koja nisu nužna za postizanje ovih ciljeva i (iv.) predmetnim poduzećima ne

smiju omogućavati isključivanje konkurencije s tržišta s obzirom na znatan dio dotičnih proizvoda.

- 43 U vezi s prvim gore navedenim uvjetom, sklapanje ugovora o opskrbi za šest mjeseci i uzimajući u obzir vjerojatan rast tržišta trebalo bi omogućiti osiguravanje kako određene stabilnosti opskrbe relevantnim proizvodima, zbog čega bi zahtjevi osoba koje nabavljaju zalihe od veletrgovca trebali biti potpunije ispunjeni, tako i, budući da su takvi ugovori relativno kratkotrajni, određene fleksibilnosti koja omogućuje prilagođavanje proizvodnje promjenjivim zahtjevima tržišta.

Tako se osigurava redovitija distribucija, što je u interesu proizvođača, koji uzima svoj dio planiranog proširenja tržišta predmetnog proizvoda, veletrgovca, čije je opskrbljivanje osigurano i, konačno, poduzeća, koja se opskrbljuju zalihama od veletrgovaca, budući da se povećava raznovrsnost raspoloživih proizvoda.

Dodatno poboljšanje distribucije osigurava se klauzulom u sporazumu o suradnji kojom se SABA obvezuje nadoknaditi veletrgovcima troškove servisiranja obavljenog u okviru jamstva i opskrbiti ih rezervnim dijelovima potrebnim za popravke u okviru jamstva.

Osim toga, uspostavljanje prognoza opskrbe za razumno razdoblje predstavlja stabilizirajući faktor u pogledu zapošljavanja koji, budući da poboljšava opće uvjete proizvodnje, posebno kada su tržišni uvjeti nepovoljni, ulazi u ciljeve na koje se može pozvati u skladu s člankom 85. stavkom 3.

- 44 Drugo, potrebno je razmotriti jesu li ograničenja nametnuta veletrgovcima na temelju sporazuma o suradnji nužna za postizanje predviđenih ciljeva.
- 45 Kada tijekom određenog razdoblja ne bi bilo nikakvih obveza, odnos između proizvođača i ovlaštenih veletrgovaca mogao bi imati oblik povremenih kontakata, što ne bi omogućavalo postizanje stabilnosti koja je potrebna kako bi specijalizirani veletrgovci i proizvođači mogli preuzeti druge obveze koje jamče poboljšanu opskrbu.

Smatrajući da je sporazum o suradnji, ograničavanjem razdoblja obuhvaćenog ugovorom o opskrbi na šest mjeseci, ostao u granicama onoga što je nužno, Komisija nije prekoračila diskrecijsko pravo koje ima u ovom području.

- 46 U skladu s člankom 85. stavkom 3., sporazumi koji ograničavaju tržišno natjecanje moraju, kako bi ispunili uvjete za izuzeće, ne samo poboljšavati distribuciju robe nego također potrošačima omogućuju pravedan udio u koristi koja iz tog proizlazi.
- 47 U skladu s pobijanom odlukom, uvjeti opskrbe za veletrgovce na temelju sporazuma o suradnji su takvi da potrošačima pružaju neposrednu korist time što osiguravaju da trgovci na malo privatnim potrošačima pružaju trajnu opskrbu i široki raspon robe.

Nadalje, snažno tržišno natjecanje na tržištu elektroničke opreme za zabavu stvara dovoljan pritisak na SABA-u i na veletrgovce da na potrošače prenesu koristi koje proizlaze iz racionalizacije proizvodnje i iz sustava distribucije koji se temelji na sporazumu o suradnji.

- 48 U okolnostima predmetnog slučaja redovita opskrba predstavlja dovoljnu prednost za potrošače da bi je se smatralo pravednim udjelom u koristi koja proizlazi iz poboljšanja nastalog zbog ograničenja tržišnog natjecanja koje je odobrila Komisija.

Iako je dvojbeno može li se reći da je zahtjev iz članka 85. stavka 3. u vezi s tim ispunjen samom pretpostavkom da će pritisak tržišnog natjecanja biti dovoljan kako bi potaknuo SABA-u i veletrgovce da na potrošače prenesu dio koristi nastale zbog racionalizacije distribucijske mreže, u ovom se slučaju, međutim, odobravanje izuzeća može smatrati dostatno opravdanim na temelju prednosti koje su za korisnike nastale zahvaljujući poboljšanoj opskrbi.

- 49 Konačno, potrebno je razmotriti ne omogućuju li obveze iz sporazuma o suradnji predmetnim poduzećima isključivanje konkurencije s tržišta s obzirom na znatan dio dotičnih proizvoda.

- 50 Iz prethodnih razmatranja proizlazi da poduzeća koja se bave samoposlužnom veleprodajom mogu bez poteškoća u velikoj mjeri ispuniti uvjete koje je SABA odredila za imenovanje ovlaštenih veletrgovaca.

Međutim, iako procjene dobave koje veletrgovci imaju obvezu potpisati na temelju sporazuma o suradnji najvjerojatnije predstavljaju element koji je stran metodama primjerenim tom kanalu distribucije, ne čini se da je Komisija prekoračila svoje diskrecijske ovlasti u ovom području time što je u kontekstu sektora elektronike za zabavu odvagala relativnu važnost potrebe za sporazumima o suradnji, kojima se postiže dostatna koherentnost SABA-ine prodajne mreže, posebno s obzirom na specijalizirane veletrgovce, s jedne strane, i premostive poteškoće koje time nastaju za samoposlužne veletrgovce, s druge strane, i odlučila u korist prvih.

Ishod bi mogao biti drukčiji da su samoposlužni veletrgovci, posebno radi povećanja mreža selektivne distribucije poput SABA-ine, bili uistinu isključeni kao distributeri na tržištu elektroničke opreme za zabavu.

Ipak, iz prethodnih razmatranja proizlazi da u vrijeme donošenja pobijane odluke tome nije bilo tako.

Odluka se stoga ne temelji na očito pogrešnoj procjeni gospodarskih čimbenika koji predstavljaju uvjete u kojima se odvija tržišno natjecanje u predmetnom sektoru.

- 51 Tužbu treba odbiti.

Troškovi

- 52 Na temelju članka 69. stavka 2. Poslovnika, stranka koja ne uspije u postupku dužna je snositi troškove.

U skladu s drugim podstavkom te odredbe, ako više stranaka ne uspije u postupku, Sud odlučuje o podjeli troškova.

Budući da tužitelj nije uspio u postupku, treba mu naložiti plaćanje troškova, a intervenijent, SB-Verband, snosi troškove svoje intervencije.

Slijedom navedenog,

SUD

odlučuje:

1. Tužba se odbija.

2. Intervenijentu, SB-Verbandu, nalaže se snošenje troškova njegove intervencije.

3. Tužitelju se nalaže snošenje preostalih troškova.

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourggu 25. listopada 1977.

[Potpisi]

* Jezik postupka: njemački

RADNI PRIJE